

BILJNA VRSTA: POVRĆE

TEMA: PREVENTIVNE MERE KONTROLE ŠTETNIH ORGANIZAMA U PROIZVODNJI RASADA

NA PODRUČJU VOJVODINE U TOKU JE PROIZVODNJA RASADA PARADAJZA, KRSTAVACA, PAPRIKE, KUPUSNJAČA I DRUGOG POVRĆA.

U PROTEKLIM GODINAMA VELIKI PROBLEM U PROIZVODNJI POVRĆA, KAKO U ZATVORENOM PROSTORU TAKO I NA OTVORENOM POLJU, PREDSTAVLJALO JE PRISUSTVO FITOPATOGENIH VIRUSA. U PREDHODNIM VEGETACIJAMA LABORATORIJSKM ANALIZAMA JE DOKAZANO PRISUSTVO VIRUSA MOZAIKA KRSTAVCA, VIRUSA BRONZAVOSTI PARADAJZA I VIRUSA CRTIČASTOG MOZAIKA KROMPIRA. PRISUSTVO NAVEDENIH VIRUSA JE ZNAČAJNO UTICALO NA SMANJENJE KVALITETA PLODOVA ALI I NA SMENJENJE PRINOSA.

U KONTROLI VIROZA TREBA IMATI U VIDU DA NE POSTOJE DIREKTNE MERE ZAŠTITE, ODNOSNO NIJE MOGUĆA UPOTREBA PESTICIDA ZA NJIHOVO SUZBIJANJE, NEGO SU NAM NA RASPOLAGANJU SAMO PREVENTIVNE MERE KONTROLE. S TOGA JE PRIMENA PREVENTIVNIH MERA NAROČITO VAŽNA U PROIZVODNJI RASADA, JER UKOLIKO DOĐE DO IZNOŠENJA ZARAŽENOG RASADA NA OTVORENO POLJE CELOKUPNA PROIZVODNJA MOŽE BITI UGROŽENA.

PREPORUKA: DOBRA PRAKSA SA CILJEM KONTROLE VIROZA PODRAZUMEVA STALNU PRIMENU PREVENTIVNIH MERA KOJE PODRAZUMEVAJU SUZBIJANJE KOROVA U I OKO PLASTENIKA JER SE U KOROVIMA VIRUSI ODRŽAVAJU TOKOM ZIME I SLUŽE KAO STALNI IZVOR ZARAZA.

TAKOĐE, VEOMA JE VAŽNO I REDOVNO PREGLEDATI RASAD SA CILJEM UTVRĐIVANJA PRISUSTVA VAŠI I TRIPSA KOJI SU PRENOSIOCI VIRUSA. VAŠI SE RAZVIJAJU NA NALIČJU LISTOVA TAKO DA IH UPRAVO TREBA TRAŽITI NA TIM BILJNIM DELOVIMA. TRIPSI SU VEOMA SITNI INSEKTI I NALAZE SE NA SVIM NADZEMNIM DELOVIMA BILJAKA. S OBZIROM NA NJIHOVU VELIČINU, NAJLAŠKI METOD ZA ODREĐIVANJE NJIHOVOG PRISUSTVA JE OTRESANJE BILJAKA NA BELU PODLOGU. TAKOĐE, ZA UTVRĐIVANJE PRISUSTVA VAŠI I TRIPSA MOGU SE KORISTITI I ŽUTE LEPLJIVE KLOPKE KOJE SE POSTAVLJAJU U PLASTENIK. UKOLIKO SE REGISTRUJE PRISUSTVO OVIH ŠTETOČINA PREPORUČUJE SE PRIMENA NEKOG OD REGISTROVANIH INSEKTICIDA ZA NJIHOVO SUZBIJANJE.

SPREČAVANJE ULASKA VAŠI I TRIPSA U OBJEKTE JE TAKOĐE VEOMA DOBRA MERA, A POSTIŽE SE POSTAVLJANJEM ANTIINSEKATSKIH MREŽA NA SVE OTVORE. AKO SE VIZUELNIM PREGLEDOM UOČI PRISUSTVO BILJAKA SA SIMPTOMIMA VIROZA PREPORUČUJE SE NJIHOVO UKLANJANJE IZ PLASTENIKA I UNIŠTAVNJE.

SLIKA 1. RASAD PAPRIKE

SLIKA 2. RASAD PARADAJZA

SLIKA 3. RASAD KUPUSA

SLIKA 4. SIMPTOMI VIROZA NA POVRĆU

SLIKA 5. KOROVU U PLASTENIKU

SLIKA 6. LISNE VAŠI NA NALIČJU LISTU PAPRIKE

SLIKA 7. TRIPSI U CVETU PAPRIKE